

Όταν το Απροσδόκητο Προκαλεί Ειλεό: Συγγενείς Συμφύσεις σε Παρθένα Κοιλία

Αθανασία Μίτσαλα, Δημήτρης Ουρουμίδης, Μαρία Δαναβάση, Σπυρίδων Πάτρης, Μαρία Κουτίνη, Αναστάσιος Ζορμπαλάς, Ελένη Μπολανάκη, Ιωάννης Τζιμαγιώργης, Κωνσταντίνος Ρωμανίδης, Αναστάσιος Καραγιαννάκης
B' Πανεπιστημιακή Χειρουργική Κλινική, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Εργαστήριο Λαπαροσκοπικής και Ρομποτικής Χειρουργικής & Χειρουργικών Επεμβάσεων Εικονικής Πραγματικότητας, Αλεξανδρούπολη

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή
Η απόφραξη του λεπτού εντέρου αποτελεί συχνή επείγουσα κατάσταση, υπεύθυνη για σημαντικό ποσοστό εισαγωγών και επεμβάσεων. Συνήθως, η πλειονότητα των περιστατικών οφείλεται σε επίκτητες συμφύσεις μετά από προηγηθείσες επεμβάσεις κοιλίας. Ωστόσο, σπάνιας μπορεί να προκληθεί ακόμη και από συγγενείς συμφύσεις, δηλαδή σε ασθενείς χωρίς προηγούμενο χειρουργικό ή παθολογικό ιστορικό, κατάσταση που περιγράφεται ως «παρθένα κοιλία».

Σκοπός
Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η παρουσίαση δύο σπάνιων περιστατικών αποφρακτικού ειλεού από συγγενείς συμφύσεις σε ενήλικες ασθενείς στην κλινική μας χωρίς προηγούμενο χειρουργικό ιστορικό και η ανάδειξη της διαγνωστικής και θεραπευτικής προσέγγισης.

Υλικό & Μέθοδος
Παρουσιάζονται δύο περιστατικά ενηλίκων (άνδρας 60 ετών και γυναίκα 58 ετών) που προσήλθαν με συμπτώματα ειλεού. Και οι δύο υποβλήθηκαν σε απεικονιστικό έλεγχο με αξονική τομογραφία, η οποία αποκάλυψε ευρήματα συμβατά με απόφραξη του λεπτού εντέρου. Έπειτα, ακολούθησε επείγουσα ερευνητική λαπαροτομή.

Αποτελέσματα
Στον πρώτο ασθενή αναγνωρίστηκαν δύο συμφύσεις στο επίπεδο του ειλεού, οι οποίες οδήγησαν στην απόφραξή του, τύπου κλειστής έλικας. Στον δεύτερο ασθενή αναδείχθηκε μονήρης συμφυτική ταινία που προκαλούσε απόφραξη του ειλεού. Και στις δύο περιπτώσεις δεν υπήρχε ένδειξη ισχαιμίας ή περιτονίτιδας και διενεργήθηκε συμφυσιόλυση και απελευθέρωση του λεπτού εντέρου. Η μετεγχειρητική πορεία ήταν ομαλή και χωρίς κάποια υποτροπή κατά την παρακολούθησή.

Συμπεράσματα
Η απόφραξη λεπτού εντέρου λόγω συγγενών συμφύσεων συνιστά μια εξαιρετικά σπάνια αλλά δυνητικά θανατηφόρα αιτία ειλεού σε ενήλικες. Η έγκαιρη διάγνωση απαιτεί υψηλό δείκτη υποψίας, ιδίως σε ασθενείς χωρίς προηγούμενο ιστορικό χειρουργικών επεμβάσεων. Η αξονική τομογραφία αποτελεί καθοριστικό εργαλείο στη διάγνωση, ενώ η χειρουργική αντιμετώπιση παραμένει θεραπεία εκλογής, με τη λαπαροσκοπική προσέγγιση να κερδίζει συνεχώς έδαφος ως ασφαλής και αποτελεσματική επιλογή.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- ❑ Η απόφραξη του λεπτού εντέρου αποτελεί μία δυνητικά απειλητική για τη ζωή κατάσταση που συνήθως απαιτεί άμεση χειρουργική φροντίδα
- ❑ Είναι υπεύθυνη για ένα αυξημένο ποσοστό εισαγωγών και επιπλοκών
- ❑ Αντιπροσωπεύει, κατά προσέγγιση, το 20% των επεμβάσεων που διενεργούνται σε επείγουσα βάση
- ❑ Συχνά οφείλεται σε επίκτητες συμφύσεις σε ασθενείς με ιστορικό χειρουργικών επεμβάσεων κοιλίας
- ❑ Ωστόσο, σπάνια μπορεί να προκληθεί από συγγενείς συμφύσεις σε ασθενείς με «παρθένα κοιλία»
- ❑ “*Never let the sun rise or set on a bowel obstruction*”: Κλασικό χειρουργικό δόγμα που τονίζει τον καθοριστικό ρόλο της άμεσης διάγνωσης & χειρουργικής αντιμετώπισης της εντερικής απόφραξης

ΣΚΟΠΟΣ

- Κύριος σκοπός της παρούσας μελέτης είναι:
- ❑ Η παρουσίαση της κλινικής μας εμπειρίας επάνω σε περιστατικά αποφρακτικού ειλεού λόγω συγγενών συμφύσεων σε ασθενείς με «παρθένα κοιλία», και
 - ❑ Η ανασκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας επάνω στη μελέτη της εντερικής απόφραξης λόγω συμφύσεων συγγενούς αιτιολογίας

ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ

- ❑ Η μελέτη περιλαμβάνει δύο περιστατικά ενηλίκων (Α:Γ = 1:1) με συμπτώματα ειλεού χωρίς προηγούμενο ιστορικό επεμβάσεων κοιλίας, τραύματος, ακτινοθεραπείας ή κάποιας ενδοπεριτοναϊκής φλεγμονής

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

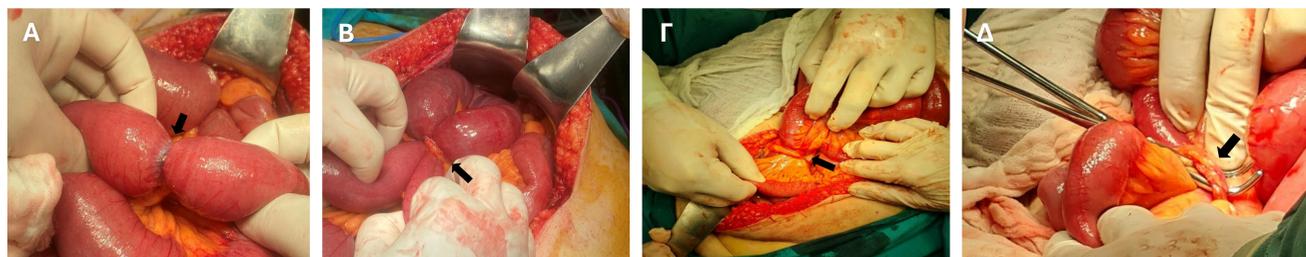
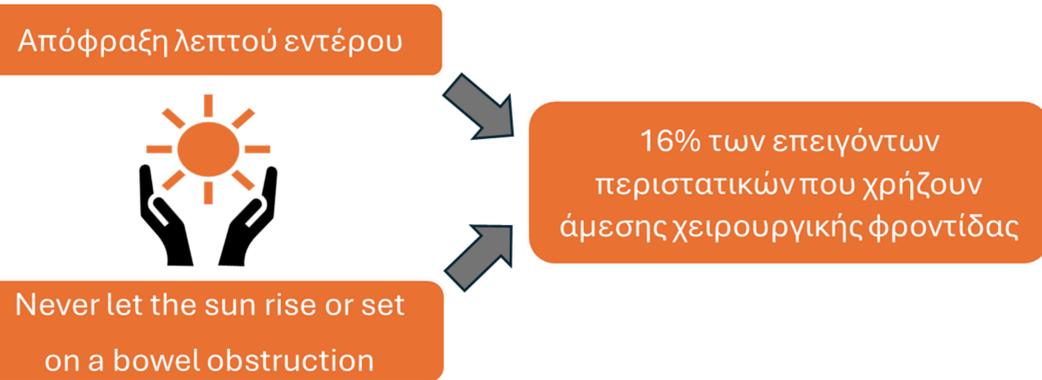
- ❑ Κλινική εξέταση: Διάταση κοιλίας με διάχυτη ευαισθησία, χωρίς σημεία περιτοναϊσμού, και παρουσία αυξημένων εντερικών ήχων
- ❑ Απεικονιστικές μέθοδοι:
 - Ακτινογραφία κοιλίας (όρθια θέση) > Διάταση ελίκων λεπτού εντέρου και πολλαπλά υδραερικά επίπεδα, χωρίς παρουσία ελεύθερου αέρα υποδιαφραγματικά
 - Αξονική τομογραφία > Διάταση ελίκων νήσιτιδας με σημείο μετάπτωσης στην αριστερή κοιλία και whirlpool sign (περιστατικό 1) και διάταση των ελίκων νήσιτιδας και ειλεού χωρίς εμφανές σημείο μετάπτωσης (περιστατικό 2)
- ❑ Η άμεση χειρουργική παρέμβαση κρίθηκε αναγκαία και στους δυο ασθενείς
- ❑ Η ερευνητική λαπαροτομή ανέδειξε την παρουσία
 - Δύο συμφύσεων, μία στο επίπεδο του εγγύς ειλεού και μία άλλη εκτεινόμενη από το μεσεντέριο στον ειλεό δημιουργώντας εσωτερική κήλη (περ. 1)
 - Μίας σύμφυσης στο επίπεδο του ειλεού χωρίς σημεία εντερικής ισχαιμίας ή περιτονίτιδας
- ❑ Διενέργεια συμφυσιόλυσης με ομαλή μετεγχειρητική πορεία και απουσία επιπλοκών κατά το follow-up

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- ❑ Η απόφραξη του λεπτού εντέρου λόγω συμφύσεων είναι το αποτέλεσμα της πίεσης εκ των έξω των εντερικών ελίκων ή της παγίδευσης αυτών μεταξύ της συμφυτικής ταινίας και του μεσεντερίου
- ❑ Συμφύσεις: Ταινίες συνδετικού ουλώδους ιστού που εμφανίζονται είτε ως μεμονωμένες είτε πολλαπλές και πυκνές
- ❑ Οι μεμονωμένες συμφυτικές ταινίες:
 - Ανευρίσκονται κυρίως σε ασθενείς χωρίς προηγούμενο χειρουργικό ιστορικό
 - Οδηγούν συχνότερα σε στραγγαλισμό και ισχαιμία εντέρου & χρήζουν άμεσης χειρουργικής αντιμετώπισης
- ❑ Οι συγγενείς συμφύσεις εντοπίζονται συνήθως γύρω από τον ειλεό και τη ρίζα του μεσεντερίου
- ❑ Η κλινική εικόνα ποικίλει από ήπια έως βαριά, κυρίως σε περιπτώσεις περίσφιξης με θανατηφόρες επιπλοκές
- ❑ Καθοριστικός ο ρόλος της αξονικής τομογραφίας στην επιβεβαίωση της διάγνωσης και στον αποκλεισμό άλλων αιτιών εντερικής απόφραξης
- ❑ Η αξονική τομογραφία με υδατοδιαλυτό σκιαγραφικό μέσο φέρει έναν δυνητικά θεραπευτικό ρόλο, όμως κυρίως κατέχει θέση-κλειδί στην εκτίμηση της ανάγκης για χειρουργική παρέμβαση
- ❑ Η χειρουργική αντιμετώπιση αποτελεί τη θεραπεία εκλογής, με τη λαπαροσκοπική προσέγγιση να αναγνωρίζεται ολοένα και περισσότερο ως ασφαλής και αποτελεσματική εναλλακτική
- ❑ Η κλινική εξέταση, ο απεικονιστικός έλεγχος και ο υψηλός βαθμός υποψίας αυτής της σοβαρής κατάστασης, ακόμη και σε ασθενείς με «παρθένα κοιλία» συμβάλλουν σημαντικά στην έγκαιρη διάγνωση και παρέμβαση

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Strajna V, Kim BD, Zielinski MD: *Small bowel obstruction in a virgin abdomen*. Am J Surg, 2019; 218(3):521–6
2. Amara Y, Leppaniemi A, Catena F, Ansaloni L, Sugrue M, Fraga GP, Coccolini F, Biffi WL, Peitzman AB, Kluger Y, Sartelli M, Moore EE, Di Saverio S, Darwish E, Endo C, van Goor H, Ten Broek RP: *Diagnosis and management of small bowel obstruction in virgin abdomen: a WSES position paper*. World J Emerg Surg, 2021; 16(1):36
3. Hadded D, Mesbahi M, Zouaghi A, Marouani M, Chamekhi C, Ben Maamer A: *Adult small bowel obstruction due to congenital peritoneal belt: A case report*. Int J Surg Case Rep, 2021; 84(106016):106016

Εικόνα 1. Α) Εντύπωμα στον διατεταμένο ειλεό λόγω της πίεσης από τη σύμφυση, Β) Μονήρης συμφυτική ταινία προκαλεί απόφραξη τύπου «κλειστής έλικας», Γ) & Δ) Μονήρης συμφυτική ταινία προκαλεί απόφραξη στο επίπεδο του ειλεού

CONTACT

Athanasia Mitsala (nancymits20@gmail.com)